Разположение на допълнителните знаци

Разширените подредби позволяват въвеждането на следните допълнителни знаци в режим "кирилица":

- буква "и" с надреден знак във вид на ударение ("ѝ" и "Ѝ");
- правилни български кавички: "двойни" (за цитиране) и 'единични' (за поясняване на значение), както и двойни счупени кавички « и »;
- дълго тире за пряка реч (—), средно тире (–) и непрекъсваемо късо тире (служи за избягване пренасянето на съкращения като "д-р" и "г-н");
- квадратни [] и счупени ⟨ ⟩ скоби, използвани за означения в различни дисциплини;
- старите български букви "ѣ", "ѫ" и "ѭ", руските букви "э" и "ы";
- знаците номер (№), параграф (§), евро (€), многоточие (...), запазена марка (®), авторски права (©), търговска марка (™) и кръст за починали хора (†);
- непрекъсваем интервал (служи за избягване на пренасяне между две отделени с интервал поредици от знаци, например между число и мерна единица);
- ударения за комбиниране с предишната въведена буква, така че в повечето програми можете да поставяте ударение наляво или надясно върху произволна буква ("въ̀лна" и "вълна", "чѐти" и "четѝ" и дори "вѝк").

Не всички шрифтове съдържат всички изброени знаци. Ако вместо желания знак се показва квадратче, вижте дали той е налице в използвания шрифт. Освен това някои знаци не могат да се въвеждат в по-стари програми, които не поддържат Уникод.

Ако липсва готовата комбинация "ѝ", опитайте да я съставите от обикновено "и", последвано от специалното ударение за комбиниране: AltGr+/ за фонетичната подредба или AltGr+8 за БДС. Имайте предвид, че в някои шрифтове комбинираните ударения не са добре подравнени с буквите, а някои програми не са в състояние да изпълнят комбинирането и показват буквата и ударението като отделни последователни знаци.

На следващата страница е показано разположението на знаците върху клавишите. Левите знаци в клавишите се набират както обикновено. Допълнителните знаци са показани отдясно в клавишите и се набират със задържан клавиш AltGr (десния Alt). При два допълнителни знака в клавиша за горния се добавя Shift, а при един е все едно дали е натиснат Shift.

Например AltGr+и дава "ѝ", а AltGr+Shift+и дава "ѝ". AltGr+c дава "©", както и AltGr+Shift+с и т.н. Вижте долната схема:

Горен регистър (Shift) →
$$\boxed{\mathsf{И}}\ \dot{\mathsf{N}}\ \leftarrow 4^{\text{-ти}}$$
 регистър (AltGr+Shift) Долен регистър → $\boxed{\mathsf{u}}\ \dot{\mathsf{u}}\ \leftarrow 3^{\text{-ти}}$ регистър (AltGr)

Главните букви от разширения набор от знаци (4^{-10} регистър) могат да се набират и без Shift, с включен Caps Lock. Освен това, ако ви е по-удобно, вместо AltGr може да задържате едновременно Ctrl+Alt (независимо десни или леви).

Традиционна фонетична подредба (разширена):

Ч ч	! 1		@ 2		№ 3	#	\$ 4		% 5	^ 6		§ 7		*		(9	\ [	) 0	)]	<u>-</u>	_ +	† —	Ю ю	←
Tab		Я я	ъ ъ	B B		E e	Э э	P p (	T ® T	тм	Ъ	Ж ж	у у		И	Й ѝ	O 0		П		Ш {	Щ	}	
Caps Lock				0	_	_	Д Ч		Ф ф			X x		Й й				Л л		•	"	,	E	nter
Shift	Shift		3				Ы Ц Ж Б ы ц © ж б				H H		М м	,,		< " > «		•		Shift		ift		
Ctrl	trl 🕮 Alt						(ин	тер	вал)		(H6				аем зал)	I A	Alt				Me	nu	Ctrl	

- Ограденото тире (-) на клавиша вдясно от цифрата 0 е непрекъсваемо.
- Оградените ударения (`и') са за комбиниране с предишната въведена буква.
- Някои от знаците в оригиналната фонетична подредба са заменени с нови:
  - знакът диез (#) е заменен с номер (№);
  - знакът циркумфлекс (^) е заменен с евро (€);
  - знакът амперсанд (&) е заменен с параграф (§);
  - знакът долна черта (_) е заменен със средно тире (-);
  - по-голямо и по-малко (< >) са заменени с български кавички (" ").
- Останалите нови знаци са добавени в 3^{-ти} и 4^{-ти} регистър.

Стандартна подредба по БДС 5237:1978 (разширена):

~ `	! 1		?		+		4	-		% 5	» «	= - 6	_	: 7		8	,	·	- 9		N ₂	2	 -	-	V		) (	[	←
Tab		ы,	,	у у	,	E e	€			,	Ш		Щ щ		K ĸ	©	C		_	Д Д	\$	3		Ц	·	§ ;	\ \		
Caps Lock										ж С			Г			T T	H ™ H			В		M					Enter		er
Shift		Юю		Й ~~Б~~			Ъ ъ			Ф		X	X x		П		P p	_		Л		Б б			Shift				
Ctrl			,	Alt		(L	(интервал)					(	(непрекъсвае интерва						AIT			Æ	H		Menu		Ct	rl	

- Оградените ударения са за комбиниране. Ограденото тире е непрекъсваемо.
- Не са размествани или заменяни знаци от оригиналната подредба по БДС. Допълнителните знаци са добавени само в 3⁻ти и 4⁻ти регистър.